

Nederlandsch Boschbouw-Tijdschrift

Oprichter Dr. J. R. Beverlands

Orgaan van de

Nederlandsche Boschbouwvereniging

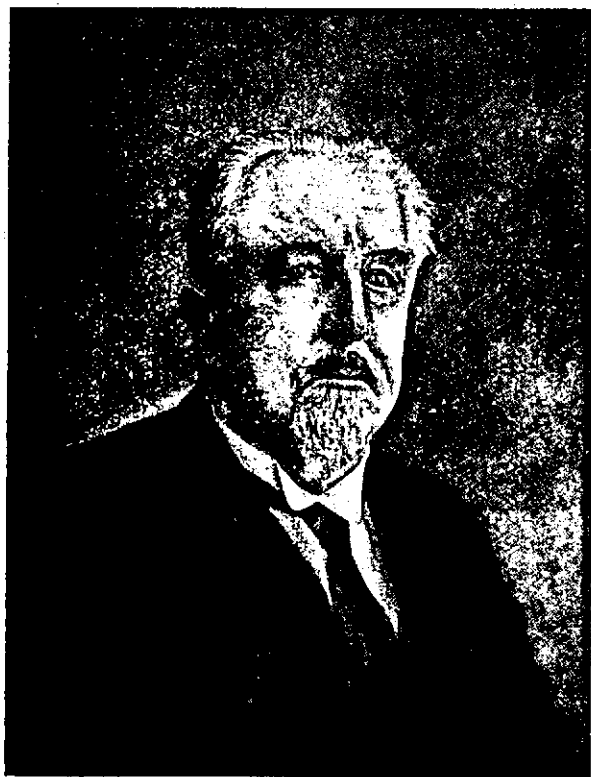
9e Jaargang

No. 2

Februari 1936

Oorspronkelijke Bijdragen

IN MEMORIAM

S. P. HAM

Een markante figuur in den boschbouw is heengegaan. Op den 15den Januari maakte de dood een einde aan het zware, doch geduldig gedragen lijden van Professor S. P. Ham, oud-hoogleraar in Houtteelt, Boschbescherming en Boschgeschiedenis aan de Landbouwhoogeschool.

Nadat hij in September 1933 zijn taak aan zijn opvolger had overgegeven, openbaarde zich reeds in April van het daaropvolgend jaar een ongeneeslijke ziekte, die na harden strijd zijn sterk lichaam, waarin de heldere geest nog altijd onverzwakt werkzaam bleef, ten leste heeft overwonnen. Het einde kwam ten slotte nog onverwacht, maar zonder strijd.

H a m was een man met zeldzame gaven. Door zijn veelzijdige kennis, zijn ongeëvenaarde belesenheid en stalen geheugen was hij voor de studenten een vraagbaak, die nimmer faalde.

Bij zijn collega's was hij een zeer geziene persoonlijkheid aan wiens oordeel men groote waarde hechtte. Hij gaf zich geheel aan de studenten voor wier belangen hij, wanneer dit noodig was, steeds op de bres stond en die hem als hun vaderlijken vriend beschouwden. Zijn wetenschappelijke zin bleek mij zoo duidelijk, toen ik in September 1933 de taak van hem overnam, en hij tot mij zeide: „Ik heb nu achteraf wel eens het gevoel, dat ik de studenten bij mijn voordrachten meer had moeten geven, maar er zijn in den boschbouw nog zooveel tegenstrijdige meeningen en ik ben altijd bang om in het college iets te verkondigen, waarvan ik niet weet, of het wetenschappelijk wel juist is gefundeerd”. Dit gezegde heeft mij toen sterk getroffen; het typeerde H a m zoo juist, steeds kritisch en conscientieus, waar het de wetenschap betrof maar toch vol belangstelling voor nieuwe stroomingen in den boschbouw of in de daaraan verwante wetenschappen.

Toen voor eenige jaren T ü x e n ons land bezocht en het verband tusschen den boschbouw en de plantensociologie aantoonde, was het H a m met zijn scherpen blik, die onmiddellijk de groote beteekenis ervan voor den boschbouw begreep en die zich aanstonds aan de studie zette om zich in die nieuwe wetenschap in te werken.

De Nederlandsche boschbouw was hem als oud Indischman aanvankelijk vreemd en het spreekt vanzelf, dat dit als docent moeilijkheden gaf. Niettemin had hij steeds warme belangstelling voor de vraagstukken, die zich in onzen boschbouw voordeden. Dit blijkt ook uit het feit, dat H a m, totdat zijn ziekte hem dit belette, bijna op geen vergadering of excursie van onze vereeniging ontbrak. Op de van hem bekende geestvolle wijze nam hij steeds deel aan het debat waarbij zijn helder inzicht en zijn eerlijk, objectief oordeel telkens weer naar voren kwamen.

Siegismund Pieter Ham werd geboren in 1863 te Berkenwoude, waar zijn vader predikant was. Als leerling van den bekenden Landforstmeister Dr. Danckelmann studeerde hij te Eberswalde om den 1en April 1885 in functie te treden bij het boschwezen in Ned. Indië. In 1887 werd hij

benoemd tot aspirant-houtvester, in 1888 houtvester 3e klasse en in 1891 tot houtvester 2e klasse; hij vertrok in 1903 met verlof naar Holland.

Gedurende de achter hem liggende periode behoorde vooral de boschreserveering tot zijn taak, waaraan hij zich met groote toewijding gaf.

Zijn verlof werd aan de studie gewijd o.a. bij den bekenden B ü s g e n in München.

Teruggekeerd in Indië volgde zijn benoeming in 1907 tot Inspecteur; in 1909 werd hij tijdelijk belast met de tijdelijke waarneming van het Hoofd-Inspecteurschap, terwijl hij in 1912 den dienst verliet.

Gedurende zijn Indische loopbaan verschenen van zijn hand behalve ambtelijke nota's over de boschreserve, die nog steeds den bron van den regenval o.m. twee belangrijke publicatie's: De Grond- en Boschpolitiek op Java en: Beginselen en Regels voor de plaatselijke vaststelling van Boschreserve-terreinen.

Zijn werkzaamheid in Ned. Indië is uitvoerig beschreven in den almanak van het W.S.C. van 1934, waaraan ik bovenstaande gegevens heb ontleend.

In 1915 werd Ham als opvolger van Van Schermbeek doçent te Wageningen en tot zelfs na zijn aftreden als hoogleeraar kwam hij steeds met kracht en overtuiging op voor de belangen van de Hoogeschool. In Maart 1934 verscheen kort voor zijn ziekte in het Landbouwkundig Tijdschrift een hoogst belangrijk artikel van zijn hand: De zelfstandigheid van het Hooger Landbouwonderwijs en die van de Landbouwhoogeschool; een artikel, dat door zijn heldere betoogtrant en uitnemende fundeering algemeene bekendheid in onderwijskringen verdient.

Den 18en Januari droegen zijn oud-studenten hun vroegeren leermeester naar zijn laatste rustplaats, waar in de luwte van een groep zware sparren zijn graf was gedolven en waar een groot aantal bloemstukken getuigde van de sympathie, die Ham allerwege had verworven.

Wij hebben Ham op onze laatste vergaderingen en excursie's reeds gemist maar we zullen die forsche gestalte met z'n karakteristieke kop, nimmer vergeten en hij zal in onze herinnering voortleven als een nobel mensch.

Hij ruste in vrede.

JAGER GERLINGS.